

A PANNON-MEDENCE FÖLDTANI VÍZHÁZTARTÁSA*

STEGENA LAJOS
A FÖLDTUDOMÁNYOK DOKTORA

A. előadás a Pannon-medence üledékeinek földtani, azaz emberi beavatkozástól mentes vízháztartását, a vízmozgások térbeli és időbeli ciklikuságát igyekszik megközelíteni.

A mélység növekedtével általában (és főleg a szovjet irodalomban) három zónát különítenek el: a felső laza infiltrációs zónát, a középső expellációs zónát, majd ez alatt a reinfiltrációs zónát. Ez a zonalitás a Pannon-medencében is megvan: a felső 300–600 m-ben levő infiltrációs zónában a nyomások a hidrosztatikus nyomáshoz közeli, az eltéréseket, első közelítésben a felszíni topográfia szabályozza. Az alatta fekvő expellációs zónában a tágabb értelemben vett kőzetkompakció űzi ki felfelé-oldalt a vizet; ezt a zónát némi túlnyomás jellemzik. A reinfiltrációs zóna a Pannon-medencében általában a neogén aljzatban van.

A Pannon-medence mélységi hidraulikus gradienseinek horizontális térképei mutatnak bizonyos szabályszerű elrendezést; ez az elrendezés szabja meg a jelenlegi mélységi vízmigrációt. Az elrendezés nem mutat egy általános, medencebelső felé irányuló migrációt és nem kapcsolódik az ismert CH telepekhez.

Ez a jelenség a Pannon-medence üledékeiben a vízmigráció kevésbé ismert *időbeli változásaira* utal. Tektonikai folyamatok (mint pl. a DK-Alföld és a Kisalföld gyors negyedkori süllyedése) időnként átrendezik a mélybeli nyomásviszonyokat és így a vízmigrációs rendszert.

*Összefoglalás. A teljes tanulmány másutt fog megjelenni.

